

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **Bc. M. H.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 81/11, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 9. 2. 2021, č. j. 44 A 31/2020 – 51,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Žalobce se žalobou u Krajského soudu v Praze (dále jen „*krajský soud*“) domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 7. 2020, č. j. 107674/2020/KUSK, kterým žalovaný zamítl jeho odvolání a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Mělník, odboru dopravních a správních agend ze dne 21. 8. 2019, č. j. 52257/DSA/19/JABA. Tímto rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění do 30. 6. 2020, za což mu byla uložena pokuta ve výši 1 500 Kč a povinnost nahradit náklady řízení v částce 1 000 Kč. V řízení o žalobě žalobce požádal o osvobození od soudního poplatku.

[2] Usnesením ze dne 9. 2. 2021, č. j. 44 A 31/2020 – 51, krajský soud zamítl žádost žalobce o osvobození od soudního poplatku (výrok I. usnesení) a současně ho vyzval k jeho zaplacení v částce 3 000 Kč (výrok II. usnesení).

[3] Z odůvodnění usnesení vyplývá, že žalobce zaslal krajskému soudu dva vyplněné formuláře „*Prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce*“ (dále jen „*prohlášení*“), jimiž se snažil prokázat svou nemajetnost. Při posuzování žádosti žalobce o osvobození od soudního poplatku vycházel krajský soud z prohlášení, které mu bylo doručeno později, a tudíž obsahuje aktuálnější informace o poměrech žalobce. Dále krajský soud uvedl, že informace tvrzené v tomto prohlášení nekorespondují s některými žalobcem předloženými listinami, které měly zde uvedené skutečnosti osvědčit. Proto vzal za prokázané toliko příjmy doložené listinnými důkazy (které činí 1 592 Kč + 2 200 Kč + 1 005 Kč) a odečetl od nich základní výdaje žalobce (tedy 2 490 Kč + 3 240 Kč + 2 000 Kč). Krajský soud konstatoval, že ačkoli žalobcem uváděné příjmy jsou nižší, než jím deklarované výdaje (i přes to, že krajský soud nezohledňoval další tvrzené výdaje - například povolené splátky dlužných pořádkových pokut či splátky dluhu na náhradu nákladů řízení), tato skutečnost nevypovídá nic o majetkových poměrech ani finanční situaci žalobce, nýbrž jen o tom, že žalobce zjevně soudu nesdělil všechny informace. Pro úplnost krajský soud uvedl, že žalobce sice tvrdil, že „*si vypomáhá překlenovacími půjčkami*“, avšak nesdělil, kdo mu je poskytuje, jak často a v jaké výši. Krajský soud tedy uzavřel, že žalobce řádně neobjasnil své majetkové poměry a jím uváděné údaje jsou tudíž nevěrohodné. Proto zamítl žádost žalobce o osvobození od soudního poplatku. Odkázal přitom na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2009, č. j. 1 As 39/2009 – 88.

[4] Proti tomuto usnesení podává žalobce (dále jen „*stěžovatel*“) kasační stížnost, v níž výslovně neuvádí žádný z důvodů podle § 103 odst. 1 soudního řádu správního (dále též „*s. ř. s.*“).

[5] Stěžovatel předně namítá, že krajský soud jím tvrzené skutečnosti o jeho nemajetnosti zkreslil. Ke své žádosti totiž přiložil jiné důkazy, než ty, z nichž krajský soud vycházel ve svém rozhodnutí, respektive krajský soud některé důkazy stěžovatele opomenul. V žádosti totiž tvrdil, že nedostatek svých příjmů řeší překlenovacími půjčkami od I. H., což ovšem krajský soud „*hrubě zkreslil na pouhou výpomoc nad rámec sociálních dávek*“. Krajský soud také úmyslně přehlédl „*úplný ilustrující výpis*“ z jeho bankovního účtu za říjen roku 2020, důvod vzniku závazku stěžovatele vůči I. H. i to, že v listopadu roku 2020 uhradil výživné na nezletilé dítě. Kromě toho namítá, že pokud krajský soud dospěl k závěru, že stěžovatel nekonkretizoval bližší údaje o závazku, který má vůči I. H., měl jej vyzvat k jejich upřesnění.

[6] Ve zbylé části kasační stížnosti stěžovatel uvádí skutečnosti, jimiž se snaží prokázat, že soudkyně krajského soudu JUDr. Věra Šimůnková, která vydala napadené usnesení, se dopustila „*přečinu zneužití pravomoci úřední osoby*“. Tohoto trestného činu se dle stěžovatele měla dopustit tím, že při posuzování jeho žádosti o osvobození od soudního poplatku zamlčela či „*deformovala*“ některé skutečnosti, které stěžovatel soudu doložil. Důvodem takového postupu zřejmě bylo, že „*ego*“ soudkyně neunesla stěžovatelovu kritiku. Jelikož bylo napadené usnesení vydáno v neprospěch stěžovatele v důsledku trestného činu této soudkyně, řízení před krajským soudem bylo zmatečné.

[7] Vzhledem k tomu, že kasační stížnost směřuje proti procesnímu usnesení, které se dotýká výlučně stěžovatele, nevyžýval Nejvyšší správní soud žalovaného k vyjádření.

pokračování

[8] Nejvyšší správní soud úvodem předesílá, že nepožadoval zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost. Za situace, kdy je předmětem kasačního přezkumu usnesení, jímž byla zamítnuta žádost stěžovatele o osvobození od soudního poplatku, by totiž trvání na podmínce uhrazení soudního poplatku nebylo účelné (srovnej rozsudek tohoto soudu ze dne 18. 6. 2013, č. j. 8 As 7/2013 - 14, a zejména usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 - 19; všechna rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

[9] Zároveň Nejvyšší správní soud v řízení o kasačních stížnostech tohoto typu netrvá ani na jinak povinném zastoupení advokátem ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s., neboť to je podle ustálené judikatury obligatorní pouze v řízení o kasační stížnosti, jíž stěžovatel brojí proti rozhodnutí ve věci samé (v podrobnostech viz již citované usnesení rozšířeného senátu tohoto soudu č. j. 1 As 196/2014 - 19). V posuzovaném případě tedy stěžovatel nebyl povinen být v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem (o jeho ustanovení ostatně ani nepožádal).

[10] Nejvyšší správní soud proto přezkoumal napadené usnesení v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

[11] Kasační stížnost není důvodná.

[12] Nejvyšší správní soud se předně zabýval námitkou zmatečnosti řízení před krajským soudem [§ 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s.]. Stěžovatel tvrdí, že soudkyně krajského soudu, která vydala napadené usnesení, se při rozhodování o žádosti stěžovatele o osvobození od soudního poplatku dopustila trestného činu – konkrétně přečinu zneužití pravomoci úřední osoby dle § 329 odst. 1 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Napadené usnesení je tudíž podle stěžovatele zmatečné, neboť bylo rozhodnuto v jeho neprospěch v důsledku trestného činu soudkyně.

[13] Stěžovatel v kasační stížnosti *de facto* tvrdí, že soudkyně JUDr. Šimůnková vědomě zkreslila jím tvrzené skutečnosti a předložené důkazy s úmyslem nevyhovět jeho žádosti o osvobození od soudního poplatku, k čemuž zřejmě došlo v reakci na stěžovatelovu kritiku její rozhodovací činnosti. Kasační soud k námitce zmatečnosti uvádí, že stěžovatelem tvrzené okolnosti o spáchání trestného činu touto soudkyní jsou pouhou spekulací, která nemá odraz v obsahu přiloženého soudního spisu. Jak bude rozebráno níže, JUDr. Šimůnková při posuzování žádosti stěžovatele o osvobození od soudního poplatku vycházela z jím předložených dokladů, aniž by některé z nich zamlčela nebo skutečnosti z nich vyplývající „*deformovala*“. V napadeném usnesení také vysvětlila, proč žádost stěžovatele zamítla, přičemž tento postup je podepřen jím vyplněným prohlášením a obsahem listin, jimiž se snažil zde tvrzené skutečnosti prokázat. Nic tedy nenásvědčuje tomu, že soudkyně JUDr. Šimůnková rozhodla v neprospěch stěžovatele proto, že její „*ego neuneslo*“ stěžovatelovu kritiku její rozhodovací činnosti. Nejvyšší správní soud tedy nepřisvědčil stěžovateli, že by řízení před krajským soudem bylo z toho důvodu zmatečné.

[14] Stěžovatel dále tvrdil, že ke své žádosti přiložil jiné důkazy, než ty, z nichž krajský soud vycházel ve svém rozhodnutí. Nespecifikoval však, jaké důkazy byly krajským soudem opomenuty. Proto lze jen v obecnosti uvést, že veškerá zjištění krajského soudu ohledně osobních, výdělkových a majetkových poměrů stěžovatele jsou opřena o důkazy založené v soudním spise, přičemž kasační soud nezjistil, že by krajský soud některé z nich zamlčel. Pro úplnost lze dodat, že krajský soud mezi pravidelnými měsíčními výdaji zohlednil také výživné stěžovatele na jeho nezletilého syna. Není tedy pravdou, že by tuto skutečnost opomenul.

[15] Důvodná není ani námitka, že krajský soud zkreslil informace, které stěžovatel uvedl ve svém prohlášení a doložil je listinnými důkazy. Nejvyšší správní soud z prohlášení ze dne 12. 11. 2020 ověřil, že některé stěžovatelem uváděné pravidelné měsíční příjmy a výdaje jsou v rozporu s jím předloženými listinami (například výdaje na nájemné či informace o pravidelnosti pobíraného příspěvku na bydlení). Krajský soud tedy správně konstatoval, že stěžovatel dostatečně neobjasnil své majetkové poměry a jím tvrzené údaje jsou tudíž nevěrohodné. Jestliže byl stěžovatel výzvou krajského soudu ze dne 16. 10. 2020 poučen o tom, že je povinen pravdivě, úplně a přesně vylicit své širší majetkové poměry a doložit je příslušnými listinami (viz č. l. 27 soudního spisu), avšak i přes poučení soudu této povinnosti nedostál, musí nést negativní následky spojené s nevyhověním této výzvě. Soud totiž výdělkové a majetkové možnosti účastníka sám z úřední povinnosti nezjišťuje (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2005, č. j. 7 Azs 343/2004 - 50, č. 537/2005 Sb. NSS).

[16] Krajský soud dále podle stěžovatele pochybil, jestliže nevzal v potaz, že stěžovatel v prohlášení vysvětlil, že nedostatek svých příjmů řeší překlenovacími půjčkami od I. H., respektive krajský soud tuto skutečnost „*hrubě zkreslil na pouhou výpomoc nad rámec sociálních dávek*“. Nejvyšší správní soud ze strany 4 prohlášení ze dne 12. 11. 2020 ověřil, že stěžovatel uvedl, že nedostatek svých příjmů řeší překlenovacími půjčkami. Nekonkretizoval však avšak od koho, v jaké výši a pravidelnosti jsou mu poskytovány, na což krajský soud správně poukázal na straně 4 napadeného usnesení.

[17] Je sice pravdou, že stěžovatel krajskému soudu doložil výpis z bankovního účtu za říjen roku 2020, který je veden u Fio banky a. s. na jeho jméno, v němž je uvedena příchozí platba ve výši 1 500 Kč od I. H. s poznámkou „*překlenovací půjčka do 30. 11. 2020*“ (viz č. l. 43 spisu krajského soudu), doklad o jediné jemu poskytnuté půjčce však nic neříká o tom, zda se jedná o pravidelnou půjčku, jaká bývá její výše, zda mu ji pravidelně poskytuje I. H. nebo také někdo jiný (a případně v jaké frekvenci a výši). Pro úplnost je třeba dodat, že krajský soud objektivně nemohl vzít v potaz výpisy z bankovního účtu stěžovatele za další měsíce (konkrétně prosinec roku 2020, leden roku 2021 a únor roku 2021), které byly doloženy až Nejvyššímu správnímu soudu společně s kasační stížností. Pokud tyto okolnosti existovaly již v době rozhodování krajského soudu o žádosti stěžovatele o osvobození od soudního poplatku, měl je ve své žádosti uplatnit a krajskému soudu prokázat, což ovšem neučinil (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2004, č. j. 1 Afs 5/2003 - 54, č. 311/2004 Sb. NSS). Povinností krajského soudu však nebylo stěžovatele opakovaně vyzývat, aby skutečnosti rozhodné po posouzení jeho žádosti (včetně informací ohledně „*překlenovacích půjček*“) doplňoval. Tím spíše, že stěžovatel již vícekrát žádal o osvobození od soudních poplatků, proto si musel být vědom, že je

pokračování

povinen soudu dostatečně prokázat svou nemajetnost, aby mohl jeho žádost adekvátně posoudit.

[18] Jelikož kasační stížnost není důvodná, kasační soud ji za podmínek vyplývajících z § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. rozsudkem zamítl.

[19] O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu nenáleží. Pokud jde o žalovaného, tomu v daném řízení žádné náklady nemohly vzniknout, neboť řízení o kasační stížnosti se týkalo výlučně procesních práv stěžovatele. Nejvyšší správní soud proto o jeho nákladech řízení nerozhodoval.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. března 2021

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu